

OLAF BULL (1883-1933)

Da Olaf Bulls første bok kom ut, i 1909, var det bare to år etter at Herman Wildenvey hadde stormet inn i norsk litteratur. Men det var en helt annen type dikter som her sto fram. Rytmene hans lekte seg ikke inn i lesernes hjerter, de innbød heller til en kamp med ordene. Han var saktens vårens dikter som Wildenvey var sommerens, men hos Bull gikk det ingen snarveier til et smilende enderim, ingen lys ungdomslykke danset på lette verseføtter. Likevel er det sjelden at en debutant er blitt så entusiastisk hilst av en samstemt kritikk. Han ble øyeblikkelig geniérklært, men noe stort publikum vant han likevel aldri. Bull er en fordringsfull dikter, en intellektuell som krever samme egenskaper av sin leser som dem han selv besitter. Det er ikke alle forunt å følge ham i dybden eller i høyden. Han er ikke uten humor, men de senere samlingene ble stadig mer preget av alvorfylte refleksjoner, om dødens uavvendelighet, verdens tomhet, den ikke-eksisterende Gud.

Olaf Bull var en kunstner i evig kamp med sitt intellekt og med alle de ytre tingene i livet, økonomi, alkohol, ekteskap. Han må ha hatt korte stunder av intens lykke, men et raskt glimt i den store brevsamlingen som Frans Lasson redigerte og ga ut i 1989, viser at han så å si alltid hadde problemer av forskjellig art, ikke minst helsemessige.

Bull var selv sin strengeste kritiker, han kunne file på setninger i måneder og år før han var fornøyd og følte at et dikt hadde fått sin endelige form. Følgelig står vi overfor en nokså liten produksjon. Med unntak av kriminalromanen "Mit navn er Knoph" kan alle bøkene skaffes på ganske kort tid, og ingen vil koste særlig mye, toppen 3-400 kroner. "Knoph" er det litt annerledes med. Den forekommer sjelden, og et pent eksemplar vil antagelig bli omsatt for over 5000 kroner. Det som imidlertid er litt problematisk med Bulls bøker er at nær sagt alle hadde hvite omslag og/eller hvite sjirtingrygger som helt naturlig er blitt skitne i tidens løp; å få tak i fullstendig rene eksemplarer kan derfor være en utfordring.

OLAF BULLS FØRSTEUTGAVER:

- 1909: Digte. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1913: Nye digte. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1914: Mit navn er Knoph. Narvesen. (Nr. 55-56 i Kioskernes 50-øres Bibliotek). Boken gikk opprinnelig som føljetong i Magasinet Hver 8. dag fra 21.09.13-11.01.14 under tittelen "Mordet paa Bygdø. Kriminalroman av Aliquys". I 1914, senere på året, kom den ut på Dahlbergs Förlag i Stockholm. Den het da "Hr. Sahles hemlighet. Detektivroman av Olaf Breda". En norsk 2. utgave ble utgitt i 1919.
Innbinding: Omslag, tegnet. *
- 1916: Digte og noveller. Bibliofilutgave i 375 nummererte eksemplarer. Gyldendal. (Det finnes overløpere).
Innbinding: Omslag (?) Helskinnbind med o.o. medbundet.
- 1919: Samlede Digte I-II. Gyldendal. Her ble "Pladsen i solen" trykt første gang.
Innbinding: Omslag, typografiske. Skinnryggbind.
- 1924: Stjernerne. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingryggbind.
- 1927: Metope. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingryggbind.
- 1928: De hundrede aar. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingryggbind.
- 1930: Oinos og Eros. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingryggbind.
- 1932: Ignis ardens. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingryggbind.

Vi nevner også Olaf Bulls bidrag i:

- 1928: Ad Tabacum. (Epilog i Christian Gierløff: Tobakkens Krønike. J.L. Tiedemanns Tobaksfabrik's Jubilæumsskrift 1778-1928. Illustrert av Arnold Thornam).
Innbinding: Forlagsbind i fem varianter:
A. Med årstall på tittelbladet. Det er fire varianter av bindet:
1. Gult hellerretsbind.
2. Mørk brunt halvt skinnbind.
3. Lys brunt halvt skinnbind med topp gullsnitt.
4. Helt skinnbind med helt gullsnitt.
B. Orange helsjirtingbind. Denne utgaven har ikke årstall på tittelbladet.

Etter Olaf Bulls død er utgitt:

- 1948: Kjærlighetens farse. 3 akter (sammen med Helge Krog). Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1987: Ekko og regnbue: Notater fra en dikters verksted. Utgitt av Frans Lasson. Gyldendal.
Innbinding: Omslag med portrett av Bull, tegnet.
- 1989: Brev fra en dikters liv. 2 bind. Utgitt av Frans Lasson. Gyldendal.
Innbinding: Omslag med portrett av Bull, tegnet.
- 1992: Ild og skygger. Utgitt av Frans Lasson. Gyldendal.
Innbinding: Omslag med portrett av Bull, tegnet.